

Ημέρα Νερού: Οχι άλλη ανοχή για τα προβλήματα της Θεσσαλίας

Γράφουν οι Δ. Αρχοντής, Κ. Γιαννακός, Φ. Γέμτος, Κ. Γκούμας, Τ. Μπαρμπούτης*

Για άλλη μία χρονιά έρχεται στις 22 Μαρτίου η Παγκόσμια Ημέρα Νερού (Π.Η.Ν.) να μας «θυμίζει» την τεράστια αξία αυτού του φυσικού αγαθού και να μας οδηγήσει και πάλι σε αναστοχασμό για την πορεία της «σχέσης» του με τον άνθρωπο, ουσιαστικά τη σχέση του ανθρώπου με τη φύση.

Κάθε χρόνο γύρω από την Π.Η.Ν. διοργανώνονται εκδηλώσεις, γίνονται επετειακές ανακοινώσεις, ενώ φορείς της Πολιτείας, Υπουργεία, Αυτοδιοίκηση, κ.λπ., κάνουν τον «απολογισμό» τους, αναφέρονται στα «προβλήματα», προτείνουν γενικές λύσεις - συνήθως με τη μορφή... ευχών! - επιδεικνύοντας περιστασιακά το ενδιαφέρον τους για το νερό και την προστασία του περιβάλλοντος. Με την ευκαιρία, λοιπόν, της Π.Η.Ν. as μας επιτραπεί να προσεγγίσουμε, συνοπτικά και επιλεκτικά, κάποιες βασικές παραμέτρους που διαμορφώνουν το υδατικό πρόβλημα στο υδατικό διαμέρισμα της Θεσσαλίας και να παραθέσουμε τη δική μας άποψη για την πολιτική των κυβερνήσεων και τα αποτελέσματά τους.

Το θέμα είναι σοβαρό, δε χωράνε μισόλογα, ούτε αναβολές, ενώ θεωρούμε ανεπίτρεπτο το γεγονός ότι η σημερινή Κυβέρνηση, παρά τις προεκλογικές της δεσμεύσεις για το υδατικό της Θεσσαλίας, δεν κινείται στην επίλυση των εκκρεμοτήτων που παρέλαβε, όπως αυτή των έργων Αχελώου, οδηγώντας με τη διστακτικότητα της σε μια ακόμα χαμένη τετραετία.

• Ένα άλλο μεγάλο θέμα είναι η μείωση των

δική δουλειά στην αλληλαγή νοοτροπίας των χρηστών, ούτε κίνητρα (π.χ. για τεχνολογικές εφαρμογές στη γεωργία) και φυσικά δεν είδαμε (το πιο βασικό) έργα για υποκατάσταση ενός μέρους του νερού των χιλιάδων γεωτρήσεων (όπου πρακτικά δεν ελέγχεται ο καταναλωτής αγρότης) με επιφανειακά νερά (ταμιευτήρες περιμετρικά του κάμπου).

Αυτήν την περίοδο γίνεται κάποια προσπάθεια ωρίμανσης - ίσως και ένταξης - ενός από

λεύτεροι», παρά τις υποσχέσεις και τους όρους προστασίας του περιβάλλοντος, επιτρέπουν αμφότεροι τη διαρκή επιδείνωση του προβλήματος.

Όσο για τα αναγκαία αποθέματα που κάθε χρόνο θα χρησιμοποιούνται για αυτόν τον ιερό σκοπό, εμείς προτείνουμε απερίφραστα τα νερά του ταμιευτήρα Συκιάς (Αχελώς), που βεβαίως πρέπει άμεσα να ολοκληρωθεί.

Υπάρχει μήπως κάποια άλλη αξιόπιστη εναλλακτική πρόταση; Και εάν ναι, γιατί δεν την εφαρμόζουν και αφήνουν τα ημικατεστραμμένα υπόγεια οικοσυστήματα στην τύχη τους;

Και μιας και αναφέραμε τα έργα Αχελώου και την εγκληματική εγκατάλειψή τους, as γνωρίζουν οι κυβερνώντες ότι τα έργα αυτά, παρατημένα εκεί πάνω στα βουνά, μόνο βλάβες προκαλούν στο περιβάλλον, επισύρουν σοβαρούς κινδύνους για την ασφάλειά μας, ενώ παράλληλα δεν αντέχουν (τεχνικά και πολιτικά) να παραπεμφθούν σε μια επόμενη κυβερνητική τετραετία.

Εκτός εάν αυτές ακριβώς τις αντοχές των έργων επιδιώκουν να «τεστάρουν».....

As μην επεκταθούμε και σε άλλες παραμέτρους του υδατικού προβλήματος, δεν το

• Ας αρχίσουμε με το μεγάλο θέμα της ασφάλειας της ζωής των κατοίκων, των περιουσιών τους και του εισοδήματός τους από (ακραία και μη) φυσικά φαινόμενα. Ζήσαμε πρόσφατα σεισμούς και πλημμύρες. Αμφιβάλλει κανείς, ειδικά με την εντεινόμενη αναταραχή στα κλιματικά φαινόμενα, ότι θα ζήσουμε ξανά και πιο έντονα, και το φαινόμενο της λειψυδρίας - ξηρασίας; Και τι θα συμβεί σε περίπτωση παρατεταμένης ξηρασίας, όπως επίμονα προειδοποιούν έγκυρες επιστημονικές εργασίες και ανακοινώσεις αξιόπιστων διεθνών οργανισμών;

Στην περίπτωση αυτήν, εκτός από αποθεματικό οικονομικών πόρων στον κρατικό προϋπολογισμό, απαιτείται και σημαντικό απόθεμα υδατικών πόρων για έκτακτη κάλυψη αναγκών (π.χ. ύδρευσης) και για αποφυγή εκτεταμένων καταστροφών (π.χ. στον πρωτογενή τομέα).

Ρωτάμε λοιπόν: Υπάρχει σχέδιο αντιμετώπισης της ξηρασίας;

Τι προτείνουν για τη δημιουργία υδατικού αποθέματος;

Για εμάς η απάντηση προσφέρεται από το Σχέδιο Διαχείρισης Υδάτων του 2014, το οποίο προέβλεπε ενίσχυση του υδατικού δυναμικού της Θεσσαλίας με την ολοκλήρωση του ταμειευτήρα Συκιάς και τη μεταφορά νερών από τον Αχελώο. Η προηγούμενη Κυβέρνηση τροποποίησε μεν την επιλογή αυτή, δεν εξασφάλισε όμως επί της ουσίας κάποια άλλη εναλλακτική λύση για ένα υδατικό απόθεμα, «αμυντικό» ως προς την ξηρασία.

καταναλώσεων νερού στις αρδεύσεις.

Το υπαρκτό αυτό ζήτημα χρησιμοποιήθηκε ευρέως ως εργαλείο δημιουργίας εντυπώσεων από εκείνους που ισχυρίζονται υποκριτικά πως, για να επέλθει εξισορρόπηση του ελλειμματικού υδατικού ισοζυγίου στη Θεσσαλία, αρκεί η μείωση των καταναλώσεων, με την προσθήκη μόνο κάποιων ακόμα «μικρών» ταμειυτήρων!

Τα ακούσαμε αυτά από τους γνωστούς «οικολόγους», από τον Σ. Φάμελλο, αλλιώς και από κάποιους που δημοσιάζουν τον σιγοντάριζαν ώστε να κρύψουν την ανύπαρκτη πολιτική του ΣΥΡΙΖΑ στον υδατικό τομέα και για να δικαιολογήσουν την ιδεολογικοπολιτική του εμμονή στην ακύρωση των έργων Αχελώου.

Τα Σχέδια Διαχείρισης Υδάτων Θεσσαλίας προβλέπουν την ανάγκη άμεσης σημαντικής μείωσης της κατανάλωσης αρδευτικού νερού, η οποία ετησίως (οφείλει να) ανέρχεται περίπου στα 200 εκατ. κυβικά μέτρα νερού! Για να αντιληφθεί κανείς το μέγεθος του «στόχου» αυτού, σημειώνουμε ότι η ποσότητα αυτή ισούται με το 60% - 70% του συνολικού όγκου νερού που καταναλώνουν κάθε χρόνο οι κάτοικοι της Αττικής!

Και εμείς ρωτάμε; Τι έκανε η προηγούμενη Κυβέρνηση και τι κάνει η σημερινή Κυβέρνηση ώστε να προετοιμαστεί συστηματικά μια εφαρμόσιμη πολιτική για την επίτευξη ενός τόσο υψηλού και δύσκολου επιτεύξιμου στόχου;

Εμείς πάντως, όλη αυτή τα χρόνια, δεν είδαμε ούτε σχεδιασμό, ούτε μέτρα, ούτε μεθο-

δα έργα αυτά, στη Σκοπιά Φαρσάλων. Ας επιπλέον να έχει θετικό αποτέλεσμα. Για όλα τα υπόλοιπα (Πύλη, Μουζάκι, Νεοχώρι, Ελασσόνα, κ.λπ.), τίποτε προς το παρόν.

Συνοπτικά, ο μεγάλος στόχος της μείωσης των καταναλώσεων (δηλαδή της «ζήτησης» σε νερό), προς εξισορρόπηση του ελλειμματικού υδατικού ισοζυγίου, πρέπει παράλληλα να συνοδεύεται από την αύξηση της «προσφοράς», δηλαδή τις ταμιεύσεις που προαναφέραμε. Αλλιώς κάνουμε ...μια τρύπα στο νερό!

• Ένα ακόμα κρίσιμο ζήτημα, που, πέραν των άλλων, «μετράει» και την υπευθυνότητα και την ευαισθησία των κυβερνήσεων, είναι το μεγάλο οικολογικό πρόβλημα του υδατικού διαμερίσματος Θεσσαλίας. Πρόκειται για την οικολογική καταστροφή των υπόγειων υδροφορέων με την άντληση εκατοντάδων εκατομμυρίων κυβικών μέτρων νερού κάθε χρόνο από μόνιμα - μη ανανεώσιμα - αποθέματα.

Αμφότερες οι υπουργικές αποφάσεις (2014, 2017) που προαναφέραμε, υπολογίζουν ότι αυτό το συσσωρευμένο, εδώ και τρεις δεκαετίες, έλλειμμα ανέρχεται στο ασύλληπτο μέγεθος των 3.000 εκατ. κυβ. μ. νερού (!), το οποίο υποχρεούνται τα όργανα της Πολιτείας, με κατάλληλες πολιτικές (συγκέντρωση νέων αποθεμάτων επιφανειακού νερού, έργα τεχνητού εμπλουτισμού, κ.λπ.) να το επαναφέρουν σταδιακά στο οικοσύστημα, αποκαθιστώντας την ισορροπία του. Δυστυχώς όμως, και οι ευαίσθητοι «αριστεροί» κυβερνώντες και οι σημερινοί «φιλέ-

επιτρέπει ο χώρος. Επιλέξαμε να τιμήσουμε την Παγκόσμια Ημέρα Νερού, θεωρώντας το σαν μια ευκαιρία ενημέρωσης των καθημερινών ανθρώπων - καταναλωτών νερού και γενικά του λαού της Θεσσαλίας.

Σε καμιά περίπτωση όμως δεν πρόκειται να δώσουμε άληθοι στην επί χρόνια κυβερνητική αδράνεια, στην κυνική αναληψία τους μπροστά στην εξελισσόμενη (αφανή δυστυχώς) οικολογική καταστροφή, στην αδιαφορία αντιμετώπισης των κινδύνων που μας απειλούν.

ΟΧΙ, λοιπόν, σε ανούσιους εορτασμούς της Π.Η.Ν. (και μάλιστα από κοινού με όσους ευθύνονται για όσα συμβαίνουν), ούτε ανοχή σε νέες υποσχέσεις που στοχεύουν αποκλειστικά στον πρόσκαιρο εφησυχασμό των πολιτών.

Καλούμε τον κάθε συμπολίτη μας να συνειδητοποιήσει την κατάσταση, να διεκδικήσουμε συλλογικά και με επιμονή τις απαιτούμενες λύσεις για την υπέρβαση και τέλος να συντονιστούμε και να αγωνιστούμε από κοινού για μια ουσιαστική αλλαγή πορείας.

***Αρχοντής Δημήτρης,**
πρώην δήμαρχος Καρδίτσας
***Γιαννακός Κώστας,**
πρόεδρος Γεωπονικού Συλλόγου Λάρισας
***Γέμτος Φάνης, ομότιμος**
καθηγητής Πανεπιστημίου Θεσσαλίας
***Γκούμας Κώστας,**
πρώην πρόεδρος ΓΕΩΤΕΕ/ΚΕ
***Μπαρμπούτης Τάσος, μέλος Δ.Σ. ΕΘΕΜ,**
πρώην γεν. γραμματέας ΤΕΕ/ΚΔΘ